

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. KPT. PIL. MIECZYŚLAWA MEDWECKIEGO W MORAWICY
ROK SZKOLNY 2017-2018**

I. Podstawy prawne programu

1. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 roku.
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Ustawa prawo oświatowe.
4. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r.
5. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r.
6. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r.
7. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

Programy narodowe i krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2006-2020.
2. Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce na lata 2014-2018.

II. Wstęp

Wychowanie i profilaktyka to proces, który wspiera człowieka w prawidłowym rozwoju społecznym i zdrowym życiu. Jest także jednym ze sposobów reagowania na rozmaite zjawiska społeczne, które oceniane są jako szkodliwe i niepożądane. Działania wychowawczo-profilaktyczne zmierzają do ograniczania i likwidowania czynników, które niekorzystnie wpływają na rozwój jednostki. Szkoła jest instytucją, która ma bezpośredni wpływ na rozwój psychiczny ucznia, dlatego też powinna realizować wychowanie profilaktyczne, które stanowi integralną część wychowania ogólnego. Istotą profilaktyki w szkole jest więc reagowanie na zagrożenia i problemy oraz przygotowanie młodych ludzi do podejmowania słuszych wyborów, informowanie o zagrożeniach, pokazywanie alternatywnych dróg wyboru, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny obejmuje wszelkie zagrożenia i opisuje różnorodne celowe działania adresowane do uczniów, rodziców i pracowników placówki, będące odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby społeczności szkolnej. Zajęcia wychowawczo- profilaktyczne realizowane zgodnie z przygotowanym wcześniej scenariuszem i adresowane do ściśle określonej grupy lub grup odbiorców. Programy profilaktyczne są zatem elementem składowym programów profilaktyki .

Działania wychowawczo-profilaktyczne mają na celu wyposażenie młodego człowieka w umiejętności budowania dobrych relacji i komunikacji społecznych. Poza tym nieodzownym elementem oddziaływań jest znajomość sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, stresowych i konfliktowych, wyrażania swoich potrzeb, emocji i opinii bez naruszania godności osobistej innych ludzi. Działania wychowawczo-profilaktyczne wspierają zatem pracę nad harmonijnym rozwojem osobowości i zdrowym stylem życia.

III. Diagnoza

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany w oparciu o diagnozę środowiska szkolnego uczniów Szkoły Podstawowej w Morawicy

Diagnozy dokonano w oparciu o analizę:

1. Wyników badań ankietowych wśród uczniów i rodziców uzyskanych w trakcie ewaluacji wewnątrzszkolnej.
2. Rozmów i obserwacji uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.
3. Informacji wychowawców klas i innych nauczycieli pracujących w szkole o bieżących problemach wychowawczych.
4. Rozmów z rodzicami prowadzonych przez wychowawców i pedagoga szkolnego.
5. Rozmów z kuratorami sądowymi.
6. Rozmów z przedstawicielami Policji oraz pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
7. Opinii poszczególnych uczniów z Poradni Psychologiczno– Pedagogicznej.
8. Dokumentacji szkolnej, w tym dzienników lekcyjnych.
9. Obserwacji zachowań uczniów podczas przerw.
10. Dokumentacji pedagoga szkolnego.

IV. Problemy występujące w szkole

1. Problemy w przyswajaniu wiedzy szkolnej, trudności w uczeniu się.
2. Agresja słowna wśród dzieci.
3. Nieuzasadniona absencja uczniów w szkole.
4. Złe nawyki żywieniowe.
5. Obniżona samokontrola emocji i zachowania.
6. Obniżona sprawność fizyczna.
7. Integracja klasy i współpraca w grupie.
8. Brak motywacji do nauki.
9. Trudności w rozwiązywaniu konfliktów i pokonywaniu stresu.
10. Nadmierne korzystanie z Internetu i telefonów.

V. Cele Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Na podstawie obserwacji uczniów oraz diagnozy problemów występujących w środowisku szkolnym wyodrębniono następujące cele główne:

1. Przyjazna adaptacja dziecka w szkole.
2. Wzbogacanie rozwoju dziecka.
3. Przeciwdziałanie agresji i przemocy oraz poprawa stanu bezpieczeństwa w szkole.
4. Profilaktyka uzależnień.
5. Promowanie zdrowego stylu życia i odżywiania.
6. Kształtowanie postaw społecznych i obywatelskich.
7. Kształtowanie świadomości czytelniczej.

	<ul style="list-style-type: none"> - Dostosowanie wymagań do indywidualnych możliwości intelektualnych ucznia, - Przygotowanie do konkursów i olimpiad przedmiotowych, - Prowadzenie kół zainteresowań, - Różnicowanie zadań na lekcji, - Uczeń jako asystent nauczyciela- możliwość prezentowania własnych możliwości, - Konsultacje indywidualne, - Dodatkowe zajęcia z uczniem zdolnym w ramach projektów dla klas 	
Praca z uczniem mającym trudności w nauce i wymagającym pomocy	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych - Organizowanie pomocy koleżeńskiej - Odrabianie zadań domowych w świetlicy szkolnej - Dodatkowe zajęcia wspomagające rozwój ucznia w ramach zajęć na świetlicy - Indywidualna opieka pedagoga szkolnego - Różnicowanie zadań - Stwarzanie sytuacji umożliwiających osiągnięcie sukcesu - Dostosowanie wymagań do opinii PPP oraz indywidualnych potrzeb ucznia 	Nauczyciele uczący
Wzbogacanie rozwoju dziecka	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja programu InstaLing - Realizacja programu Cała Polska czyta dzieciom - Realizacja grantu mPotęga - Realizacja projektu Młodzi listy piszą, Szczęśliwa Żabka - Realizacja innowacji „Z poezją za pan brat” - Realizacja innowacji „Programowanie na start” - Realizacja innowacji „Blżej teatru” 	<p>Jakub Puc</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Joanna Siara Zuzanna Kapusta</p> <p>Nauczyciele klasa 1-3</p> <p>Monika Wantuch Zuzanna Kapusta</p>

Obszar III: Zachowania agresywne

Cel: Przeciwdziałanie agresji i przemocy oraz poprawa stanu bezpieczeństwa w szkole

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Przeciwdziałanie agresji i przemocy	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie spotkań z udziałem psychologa i pedagoga dla uczniów i rodziców, - organizowanie zajęć na temat agresji, jej przyczyn, skutków i 	<p>Dyrektor, pedagog, wychowawca</p> <p>Wychowawcy, pedagog</p>

	<p>sposobów reagowania na nią,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie umiejętności kontrolowania własnej złości i agresywnych zachowań, - Zapoznanie uczniów i rodziców ze skutkami karnymi stosowania przemocy, - Konsekwentne stosowanie kar za zachowania agresywne, - Zapobieganie zachowaniom niebezpiecznym w czasie imprez okolicznościowych oraz wycieczek szkolnych, - Organizowanie zajęć promujących postawę asertywną, - Zorganizowanie Międzynarodowego Dnia Tolerancji, - Wzmocniona kontrola dyżurujących nauczycieli w miejscach, w których uczniowie czują się najmniej bezpiecznie, - Współpraca z organizacjami wspierającymi szkołę: Policja, GOPS 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Wychowawcy, pedagog</p> <p>Anna Sobol</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Dyrektor, pedagog, wszyscy nauczyciele</p>
Wylimowanie agresji słownej	<ul style="list-style-type: none"> - Szybkie reagowanie na przejawy agresji słownej podczas przerw, - Odnotowywanie w zeszytach uwag tego typu zachowań i informowanie wychowawców i rodziców 	Wszyscy nauczyciele
Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych	<ul style="list-style-type: none"> - Propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi (negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, sztuka odmawiania, dyskusji), - Kształtowanie umiejętności proszenia o pomoc i rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach, które udzielają wsparcia młodzieży. 	Wszyscy nauczyciele, pedagog

Obszar IV: Nalogi i uzależnienia

Cel: Profilaktyka uzależnień

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Ukazywanie negatywnego wpływu przemocy i wulgaryzmów w środkach przekazu i grach komputerowych na postawy społeczne uczniów	<ul style="list-style-type: none"> - Uświadomienie rodzicom potrzeby kontrolowania tego, co dziecko czyta, ogląda, w jakie gry komputerowe gra - Spotkanie z przedstawicielem policji-konsekwencje prawne przemocy w 	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog

	<p>sieci;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ukazywanie negatywnego wpływu uzależnień od telewizji i komputera; - Realizacja innowacji „Przyjaciel wirtu@lny czy realny?” - Organizacja akcji <i>Dzień Bezpiecznego Internetu</i>; - Uświadomienie uczniom, że w Internecie nie są anonimowi, - Prelekcje dotyczące cyberprzemocy 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog Monika Wantuch, Joanna Siara, Anna Sobol Monika Wantuch</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy</p>
<p>Prowadzenie systematycznych działań informacyjnych dotyczących zagrożeń związanych z sięganiem po środki uzależniające (narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzenie programu <i>Znajdź właściwe rozwiązanie</i> - Dostarczanie wiedzy o konsekwencjach stosowania używek - Organizowanie zajęć edukacyjnych oraz prelekcji na temat zagrożeń wynikających ze szkodliwości zażywania narkotyków, dopalaczy, alkoholu oraz palenia papierosów 	<p>Jakub Puc</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny</p>
<p>Kształtowanie postaw asertywnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Doskonalenie technik asertywnych – umiejętność mówienia <i>nie</i> - Uczenie podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności odmawiania 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny</p>

Obszar V: Promocja zdrowego stylu życia

Cel: Promowanie zdrowego stylu życia i odżywiania

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
<p>Przekazanie wiedzy o zdrowym odżywianiu się</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Realizowanie na zajęciach lekcyjnych tematyki związanej z racjonalnym odżywianiem się - Przygotowanie zdrowych przekąsek - Uczestnictwo w programach edukacyjnych: <i>Owoce w szkole, Doskonale mleko dla szkół, Śniadanie daje moc, Nie pal przy mnie proszę</i> - Spotkanie z dietetykiem 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele</p> <p>Dyrektor</p>
<p>Promocja szkolnych i pozaszkolnych form spędzania wolnego czasu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie kółek zainteresowań - Organizacja wycieczek szkolnych - Zachęcania do aktywnego spędzania czasu wolnego - Organizacja <i>Szkolnego Dnia Sportu</i>-rodzinne konkursy i zawody sportowe w ramach Pikniku Rodzinnego - Organizowanie wyjazdów na basen w ramach akcji <i>Już pływam</i>; - Organizacja <i>Rodzinnego Rajdu Rowerowego</i> 	<p>Nauczyciele</p> <p>Sławomir Steczko</p> <p>Dyrektor, nauczyciele klas 1-3</p> <p>Jakub Puc</p>
<p>Wyrobienie nawyków</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fluoryzacja 	<p>Pielęgniarz</p>

prawidłowego czyszczenia zębów i okresowa fluoryzacja		
Wdrażanie do przestrzegania higieny osobistej	- Pogadanki z dziećmi na temat dojrzewania, problemów okresu dojrzewania, higieny osobistej, dostosowania stroju do okoliczności -Rozmowy na temat dbania o wygląd i estetykę (w ramach zajęć wychowania do życia w rodzinie)	Nauczyciele, pedagog szkolny Godziny z wychowawcą, lekcje przyrody

Obszar VI: Wychowanie patriotyczne i obywatelskie

Cel: Kształtowanie postaw społecznych i obywatelskich

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Budzenie miłości do ojczyzny i poczucia wspólnoty narodowej	- Udział w apelach z okazji rocznic i świąt państwowych, np.: apel z okazji Święta Niepodległości, Święta Flagi i Konstytucji 3 Maja, - Udział w uroczystościach organizowanych przez Gminę Liszki oraz parafię w Morawicy; - Organizowanie wyjść do teatru i muzeum; - Poznawanie symboli narodowych, ich historii i znaczenia, okazywanie im szacunku; -Poznawanie historii miejscowości Morawica; - Udział w konkursach związanych z miejscowością; -Udział w Przeglądzie Pieśni Patriotycznych.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, Zuzanna Kapusta Wychowawcy, nauczyciele Wychowawcy, Anna Sobol, Zuzanna Kapusta Jakub Zielina
Pielęgnowanie i tworzenie tradycji szkoły	- Udział i współtworzenie imprez szkolnych, takich jak: <i>Święto Patrona Szkoły, Pasowanie pierwszoklasistów, Jasełka, Dzień Babci i Dziadka, Festyn rodzinny</i> ; - Hymn szkoły jako stały element uroczystości szkolnych. - Obchody związane z oddaniem nowej szkoły.	Wszyscy nauczyciele Dyrektor, Jakub Puc, Ewa Haber
Rozwijanie wolontariatu	- Udział w akcjach charytatywnych : na rzecz schroniska dla bezdomnych zwierząt, - Współpraca z UNICEF - Pomoc potrzebującym (Ośrodek Terapii Zajęciowej w Radwanowicach) - Przyłączenie się do akcji Caritas albo Szlachetna Paczka albo Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy	Samorząd Uczniowski Szkolne Koło Wolontariatu Wszyscy nauczyciele Wszyscy nauczyciele
Znajomość faktów z życia patrona kpt. pil. M. Medweckiego	- Organizacja konkursów literackich, poetyckich i plastycznych związanych z patronem szkoły;	Zuzanna Kapusta Jakub Zielina

	- Opieka nad grobem - Nawiązanie współpracy ze Szkołą Podstawową w Pasiecznej (miejsce urodzenia kpt. pil. M. Medweckiego)	Poszczególne klasy Edyta Hojna, Dorota Smardzewska
--	---	---

Obszar VII: Czytelnictwo		
Cel : Kształtowanie świadomości czytelniczej		
ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Popularyzacja książek i czasopism dla dzieci i młodzieży	- Gabloty szkolne prezentujące wiadomości dotyczące autorów i treści książek/lektur - Organizacja zajęć z bajkoterapii - Akcja „Jak nie czytam jak czytam” - Konkursy czytelnicze, zajęcia z wychowawcą, inscenizacje - Współpraca z wychowawcami klas i nauczycielami języka polskiego (konkursy pięknego czytania, konkursy recytatorskie, wybór lektur) - Pasowanie na czytelnika klasy I bieżące informowanie rodziców o ilości przeczytanych przez dzieci książek – informacja na gazetce szkolnej	Wychowawcy, nauczyciele polonisci Bibliotekarz Wychowawcy, nauczyciele polonisci Bibliotekarz Bibliotekarz
Kształcenie umiejętności korzystania ze zbiorów biblioteki szkolnej i innych bibliotek	- Prowadzenie lekcji bibliotecznych w kl. I-VII mających na celu propagowanie czytania książek, zapoznanie z regulaminem czytelnicy - Pogadanki dotyczące budowy książki, karty katalogowej, strony tytułowej, encyklopedii, słowników, katalogów alfabetycznych i rzeczowych - Akcja „Podaruj książkę bibliotece”	Bibliotekarz Zuzanna Kapusta

VII. Zadania profilaktyczne.

Zadania profilaktyczne nauczycieli:

- Zwracanie podczas dyżurów szczególnej uwagi na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka : toalety, schody, itp.
- Punktualne rozpoczynanie dyżurów przed lekcjami, uczniowie podczas zajęć nie pozostają bez opieki nauczyciela w klasie
- Informowanie na bieżąco wychowawców o niewłaściwym zachowaniu ich wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących jak pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły
- Obserwacja zachowania uczniów w miejscach publicznych i zwracanie uwagi na przejawy agresji, palenie papierosów czy niszczenie mienia
- Wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji

- Dawanie przykładów sumiennosci, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach
- Dążenie do dalszej poprawy bezpieczeństwa w szkole, reagowanie na akty agresji, przemocy oraz konsekwentne egzekwowanie prawa szkolnego

Zadania profilaktyczne wychowawców klasowych:

- Pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych – uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawca, pedagog, dyrektor szkoły
- Podnoszenie kultury osobistej uczniów – godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych (kino, teatr, itp.)
- Współpraca z rodziną – inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wysuwanych przez rodziców, wywiadówki profilaktyczne
- Realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu i picia alkoholu, rozwijania umiejętności interpersonalnych
- Organizacja koleżeńskiej pomocy w nauce
- Kształtowanie postaw poszanowania mienie wspólnego, dbałość o estetykę sal lekcyjnych, szkoły i otoczenia
- Systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci
- Pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości

Zadania profilaktyczne pedagoga szkolnego:

- Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych
- Organizowanie pogadarek, prelekcji dla uczniów z udziałem policji, psychologa, lekarza
- Pedagogizacja rodziców
- Współpraca z instytucjami wspierającymi realizację zadań profilaktycznych
- Systematyczna współpraca z wychowawcami klas i nauczycielami, udzielanie im wsparcia w planowaniu i realizacji zadań profilaktyczno- wychowawczych

Zadania profilaktyczne rodziców:

- Każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązek szkolny
- W celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby pedagogiem szkolnym bądź z Dyrektorem Szkoły
- Rodzice biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych
- Rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni się kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów

VIII. Ewaluacja programu

1. Badania ankietowe wśród uczniów, nauczycieli i rodziców.
2. Nadzór dyrektora szkoły.
3. Sprawozdania z działalności pedagoga szkolnego, nauczycieli oraz wychowawców realizujących programy profilaktyczne.